

Handläggare: Leila Massih
Telefon: 08-508 090 21

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Detaljplan för nytt scenhus för Cirkus vid Hazeliusbacken – remiss från stadsbyggnadskontoret

Förvaltningens förslag till beslut

Förslag till detaljplan för nytt scenhus för Cirkus vid Hazeliusbacken besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har begärt yttrande från bland andra Östermalms stadsdelsnämnd angående förslag till detaljplan för nytt scenhus för Cirkus vid Hazeliusbacken. Syftet med den föreslagna planen är att bredda verksamheten och att i större utsträckning kunna hålla öppet året runt. Stadsdelsförvaltningen anser att planförslaget i stort sett är i enlighet med översiktplanen för Nationalstadsparken, som anger att områdets verksamheter behöver kunna vidareutvecklas och förnyas för att behålla sin attraktivitet. Stadsdelsförvaltningen understryker dock vikten av att i fortsatt planarbete ta hänsyn till områdets stadsbild, gröna samband och de kulturhistoriska värden som finns där.

Med tanke på pågående planering av flera verksamheter i området betonar stadsdelsförvaltningen betydelsen av att ha en samlad helhetsbild av planerna för den s.k. Evenemangsparken. Den påbörjade diskussionen kring fordons- och trafiklösningar på Södra Djurgården anser stadsdelsförvaltningen är av yttersta värde att hålla levande eftersom de förändringar som Evenemangsparken står inför förmodligen kommer att öka det redan hårda trafiktrycket på området. En annan

viktig aspekt att beakta är frågan om tillgänglighet för personer med rörelse- eller orienteringsnedsättningar.

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden tog den 22 januari 2009 ställning till startpromemoria för tillbyggnad av evenemangsscenen Cirkus och beslutade om inriktningen för det fortsatta arbetet.

En fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken – Stockholmsdelen antogs av kommunfullmäktige den 20 april 2009. Cirkus ingår i den s.k. Evenemangsparken, vilken anges som en mer bebyggd och anlagd del av Nationalstadsparken och som ett av Stockholms viktigaste besöks- och turistmål. För att bibehålla områdets attraktivitet ges det utrymme för att vidareutveckla och förnya verksamheter och anläggningar i denna del av Nationalstadsparken. Områdets karaktär och särskilda kulturhistoriska värden i byggnader, parker och miljöer ska dock bevaras liksom särskilt värdefulla naturmiljöer. Området bedöms tåla viss komplettering och förändring. Evenemangsparkens karaktär i stadens inre vattenrum ska bevaras som ett glesare bebyggt parklandskap i kontrast till stenstaden. Stockholms innerstad med Djurgården är enligt Miljöbalken av riksintresse för kulturmiljövården och Cirkus är av Länsstyrelsen förklarad som ett byggnadsminne. Skyddsföreskrifterna anger bl.a. att den ursprungliga byggnaden inte får rivras eller till sitt yttre byggas om eller förändras.

Stadsbyggnadskontoret har begärt yttrande från bland andra Östermalms stadsdelsnämnd angående förslag till detaljplan för nytt scenhus för Cirkus vid Hazeliusbacken. Planförslaget visas under tiden 28 juni – 7 september 2010 i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4, på Östermalms bibliotek, Valhallavägen 146 samt på stadsbyggnadskontorets hemsida. Samrådsmöte hålls den 24 augusti 2010 kl. 18.00 -20.00 på Cirkus.

Ärendet

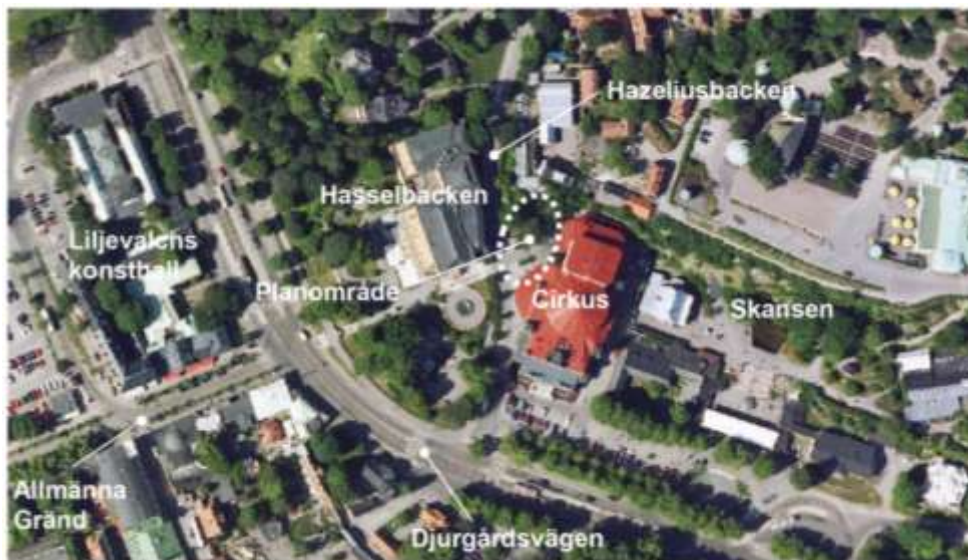
Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för nytt scenhus för Cirkus vid Hazeliusbacken. Syftet med den föreslagna planen är att bredda verksamheten för att kunna sätta upp och ta emot medelstora evenemang och gästspel. Därmed kan byggnaden i större utsträckning användas för framträdanden året runt. Nybyggnationen innebär att byggnaden skulle kunna användas kontinuerligt och inte som nu behöva stängas för scenuppbyggnad och repetitionstider. Det nya scenhuset planeras rymma drygt 700 åskådare.

Befintliga förhållanden

Cirkus är beläget på Södra Djurgården och berör del av fastigheten Djurgården 1:1. Planområdet utgörs av hårdgjorda ytor och på området finns idag en elnätstation, en drygt tio år gammal entrébyggnad, en liten parkering samt viss

vegetation och träd. Planområdet omfattar cirka 1800 kvm. Markägare är Statens Fastighetsverk och Kungliga Djurgårdens Förvaltning förvaltar konungens dispositionsrätt till marken.

Cirkus uppfördes 1890-91 efter ritningar av arkitekt Ernst Haegglund. Tidigt bedrevs både teater, schweizeri och danssalong i byggnaden. Av fyra bevarade cirkusbyggnader i Sverige är Cirkus den äldsta och mest representativa. Cirkus har betydande arkitektoniska värden som representerar det sena 1800-talets gestaltning av cirkusbyggnader. Tillsammans med övriga byggnader i området ingår Cirkus i ett samhälls- och socialhistoriskt sammanhang, som berättar om stadens nöjesliv under den aktuella tidsperioden. Cirkus är idag en arena för teater, musikal, konsert och konferens. Den nuvarande scenen har 1500 åskådarplatser.

Planområdet idag

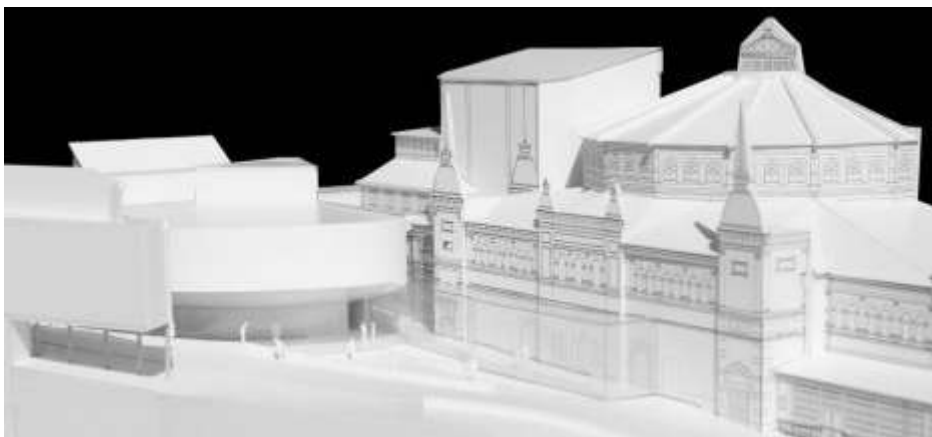
Ny bebyggelse

Det nya scenhuset föreslås placeras i anslutning till den nordöstra delen av Cirkus. Planförslaget medger en komplettering av den befintliga scenen med ett nytt scenhus i anslutning till den västra fasaden. Tillbyggnadens area föreslås uppgå till cirka 600 kvm (BYA). Tillbyggnaden föreslås, utöver en ny scen och åskådarplats, att rymma en ny foajé. Det nya scenhusets placering bygger vidare på Cirkus historiska entréplats och gör det även möjligt att dubbelutnyttja befintliga loger, förråd och inlastning i byggnaden.

Det nya scenhuset är förutom en smal kommunikationslänk frikopplad från den befintliga byggnaden. Tillbyggnaden ska ha ett eget arkitektoniskt uttryck

samtidigt som den ska gestaltas med respekt för huvudbyggnadens utformning. Länken mellan befintlig och ny byggnad planeras att uppföras med ytterväggar av glas med lätta smäckra profiler. Även entrén till det nya scenhuset ska vara av glas så att originalfasaden syns igenom. Ambitionen är att hålla nere höjden på scenhuset och tillbyggnaden antas inte synas nämnvärt från vattnet. Den rundade fasaden bidrar till att sträckan där gaturummet smalnar av förkortas. Enligt planförslaget ska fasadmaterial och detaljutformning studeras ingående under det fortsatta arbetet.

För att få plats med den nya tillbyggnaden kommer dagens entrétillbyggnad från 1997 att rivas. En mindre parkeringsplats och en elnätstation kommer också att försvinna. Två medelstora ekar, varav den ena bedöms vara i dåligt skick, kommer att tas bort. En ny ek kommer att återplanteras i anslutning till platsen. Tillkommande ytor ska utformas enligt rådande riktlinjer för tillgänglighet enligt Boverkets Byggregler.

Modell över nytt scenhus med länk, vy från väster

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom parkmiljögruppen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen bedömer att planförslaget i stort sett är i enlighet med översiktplanen för Nationalstadsparken, som anger att områdets verksamheter behöver kunna vidareutvecklas och förnyas för att behålla sin attraktivitet. Enligt planförslaget ska det nya scenhuset byggas med respekt för huvudbyggnadens arkitektur. Genom att scenhuset placeras som en fristående byggnad med eget arkitektoniskt uttryck tydliggörs vad som är gammalt och nytt.

Ursprungsbyggnaden kommer inte att till sitt yttre att byggas om. Länken mellan

husen samt entrén till det nya scenhuset ska vara av glas så att originalfasaden syns igenom. Tillbyggnaden antas heller inte synas avsevärt från vattnet. Stadsdelsförvaltningen understryker dock vikten av att i fortsatt planarbete ta hänsyn till områdets stadsbild, gröna samband och de kulturhistoriska värden som finns där. Det är viktigt att parklandskapet som karaktäriseras av gamla ekar, långsiktigt kan bibehållas. Placeringen av den ek som föreslås planteras som ersättning för de två ekar som utgår är också betydelsefull för gaturummets och platsens gestaltning. Ekens placering bör framgå av gestaltungsprogrammet som planeras tas fram till utställningen av planen.

Enligt pågående planer kommer det att hända mycket i Evenemangsparken framöver. Bland annat finns planer för ett besökscentrum vid Djurgårdsbron, ny byggnad på platsen för Lindgården, utvidgning av Gröna Lund, utbyggnad av Vasamuseet och nu Cirkus nya scenhus med plats för 700 åskådare. Med tanke på pågående planering av flera tillkommande verksamheter i Evenemangsparken betonar stadsdelsförvaltningen betydelsen av att ha en samlad helhetsbild av planerna för området. Det nyligen framtagna programmet *Evenemangsparken – Samlad redovisning av planer, ambitioner och möjligheter för Södra Djurgården* (SBK maj 2010) är viktigt att beakta och vidareutveckla. I ovan nämnda program förs också en övergripande diskussion kring fordons- och trafiklösningar på Södra Djurgården. Den diskussionen anser stadsdelsförvaltningen är av ytterst värde att hålla levande eftersom de förändringar som Evenemangsparken står inför förmodligen kommer att öka det redan hårda trafiktrycket på området.

Stadsdelsförvaltningen vill också nämna betydelsen av att ta hänsyn till frågan om tillgänglighet. Enligt kommunfullmäktiges beslut ska Stockholm år 2010 vara världens mest tillgängliga huvudstad oavsett funktionsnedsättning. Publika lokaler som Cirkus ska vara tillgängliga och användbara för personer med rörelse- eller orienteringsnedsättningar. Syftet är att så många som möjligt ska kunna delta i samhället på lika villkor.

Stadsdelsförvaltningen kommer att delta på samrådsmötet som äger rum den 24 augusti 2010.

Bilagor

1. Inbjudan till samråd
2. Planbeskrivning
3. Genomförandebeskrivning
4. Plankarta